

Asia:

Eteläiset kaupunginosat ry:n palaute Pyhän Birgitan puiston suunnitelmaluonnokseen

Eteläiset kaupunginosat ry on tutustunut Pyhän Birgitan puiston suunnitelmiin, jotka ovat esillä 4.-16.6.2008. Huomiomme on kiinnittynyt seuraaviin seikkoihin, joihin toivomme vielä parantamista:

Kaupunkikuvallisen näkemyksen kehittyminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi puistoketjun kokonaissuunnitelmaan tutustuttuaan puistoille jatkosuunnitteluluvan lokakuussa 2007. Jatkosuunnitteluohjeissa sanotaan mm. että ”*Alueen jatkosuunnittelussa tulee käyttää maisema-arkkitehtia ja julkisen kaupunkitilan suunnittelun asiantuntijoita, jotta alueesta saadaan monipuolisesti kaupunkilaisia palveleva, vetovoimainen, viihtyisä ja esteettisesti korkeatasoinen rantapuisto*”.

Valitettavasti verratessamme lautakunnalle esitettyä suunnitelmaa (kuva) nyt lausunnolla olevaan tarkennettuun suunnitelmaan, kaupunkikuvallista kehittymistä mielestämme ei ole havaittavissa.

Suunnitelma näyttää miltei samalta; vain muutama penkki, pensaikko ja valaisimia on lisätty rantatielle.

Kritisoimme jo kokonaissuunnitelmasta antamassamme palautteessa mm. rantaviivan alueen ominaisluonteelle vierasta muotoilua, massiivisten graniittipaasien tarpeellisuutta, kovia pintamateriaaleja ja luonnonmukaisen hiekkarannan käsittelyä. Nämä elementit ovat valitettavasti edelleen mukana suunnitelmassa.

Haluaisimme kuulla keitä asiantuntijoita on suunnitelman kehittämistyössä käytetty ja miten suunnitelmaa on kaupunkikuvalliselta otteeltaan kehitetty.

Nurmialue

Dyynimäinen nurmialue on kauniisti ja eleettömästi ratkaistu. Se tulee toimimaan hyvin monimuotoisessa käytössä, mikäli nurmikon kunnosta pidetään huolta.

Ehdottaisimme lisättäväksi kävelyreitit varteen roskakoreja.

Lisäksi on varmastikin tarpeen mahdollistaa kulkuyhteyksiä nurmialueelta suoraan rantatielle (esitettyjen pensaikkojen lomitse).

Pyöräilyreittien linjaukset

Suunnitelmasta ei selviä pyöräilyreittien linjaus.

On oletettavaa, että pyöräilijät tulevat ajamaan myös Hernesaaren rantaan. Nyt Eiranranta-kadun Rantakallionpuiston puolella kulkeva pyörätie on vähäisellä käytöllä; pyöräilijät ajavat Ursininkallion puoleista jalkakäytävää pitkin.

Suunnitelmassa on tarkemmin paneuduttava siihen, miten pyöräiliikenne (polkupyörät, rullaluistelijat, rullahiihtäjät, skeittaajat) puiston läpi tulee kulkemaan.

Pintamateriaalien kovuus ja kirjavuus

Suunnitelmassa kaikki kävelytiet nurmialuetta halkovaa kivituhkareittiä lukuun ottamatta on pinnoitettu kovin materiaalein, nupukiveyksellä, asfaltilla tai betonikiveyksellä.

Näin massiivinen kovapintaisten reittien verkosto on alueelle aivan liian raskas ja luonteeltaan vieras. Kapeasta puistosta leveän ja asfaltoidun Eiranranta-kadun ja meren välissä olisi tulossa ”kiviviidakko”. Erityisesti mustan betonikiveyksen liittäminen suoraan luonnonkauniiden Ursinin kallioiden ja hiekkateiden herkkään verkostoon on maisemallisesti väärä ratkaisu.

Puistoketju ja Hernesaaren rantatie ovat myös erittäin vilkkaasti lenkkeilijöiden käytössä; juoksualustana hiekka- tai kivituhkatie on huomattavasti terveellisempi.

Ehdottaisimme alueelle ominaisen, pehmeämmän ja luonnonmukaisemman hiekkatien säilyvän puiston pääpinnoitemateriaalina. Aivan rannassa tyrskyalueella ehdotuksen mukaiset luonnonkiveykset ovat luontevia. Yksinkertaisempi ja selkeämpi pinnoitekokoelma tukisi alueen kaupunkikuvallista ”eiralaisen” suuntaa lähiöpuiston sijaan.

Graniittilohkareet

Rannalle esitetyt massiiviset graniittipaadet istuskeluun ja ”elävöittämiseen” ovat maisemallisesti kokonaisuutta rikkovia ja turha investointi.

Paasien käyttökokemuksia on esim. Hietalahden sataman rannasta; valitettavasti paadet houkuttelevat koiria ja humalaisia ”merkkailuun” ja ovat siten juovitetuina ja haisevina ei-kutsuvia. Myös esitetyt metalliset istuinjalustat paasien päällä tuntuvat oudoilta kylminä (vrt. auringon lämmittämä kivi) sekä puhtaanapidon ja vandalismin takia.

Paadet haitannevat myös talvikunnossapitoa.

Istuskelua varten tulisi alueelle sijoittaa riittävästi perinteisempiä penkkejä koko istutusalueen leveydeltä.

Istumapinnaltaan puiset penkit olisivat miellyttävämmät. Myös piknik-pöytäryhmät olisivat tervetulleita.

Uimaranta ja seremoniaportaat

Iloksemme asukkaiden pyynnöstä rannan hiekkapoukama päätettiin säilyttää. Esitetty uimaranta on kuitenkin aika pieni alueen asukkaiden tarpeisiin verrattuna. Rannan pidentämistä etelään, Hernesaaren kärkeen päin tulisi harkita.

Suunnitelmassa esitetään seremoniallista portaikkoa laskeutuvaksi kadulta suoraan hiekkarannalle. Graniittinen portaikko tarjonnee mukavia istuskelupaikkoja auringonottoon. Se on kuitenkin viety aivan rantaviivaan siten, että se katkaisee hiekkarannan poukama-alueen käyttökelpottomaksi. Portaikon alaosa ja siihen liittyvä luiska ja laituritasanne tulee muotoilla uudelleen siten, että hiekkaranta säilyy mahdollisimman eheänä. Hiekkaranta voisi myös kaartua hieman pehmentämään esitettyä viivasuoraa laiturirakennelmaa. Kävelyportaita rannalle on liian vähän; uimarannan laidoilla pitäisi olla kulku laituritasanteelle ja siitä ylös sekä rannan itäpäästä kävelytielle. Samalla kuitenkin hiekkarannan liittyminen rannan laakeisiin avokallioihin tulee muotoilla luontevaksi.

Uintipoukaman laidalle on esitetty laiturimaista tasannetta, jota ehdotetaan käytettäväksi satunnaiseen veneiden rantautumiskäyttöön. Tämä on huono ajatus uimarannan turvallisuuden kannalta. Mikäli rannan porrastus koetaan maisemallisesti välttämättömäksi, tulisi syntyvä tasanne kuitenkin antaa uimareiden ja rannalla liikkuvien jalankulkijoiden käyttöön. Veneilijöille sopivampi rantautumispaikka voidaan osoittaa esim. suunnitellun kioskin eteen. Samalla voidaan esitettyä kaariporrassaihetta kehittää luontevampaan ja konstailemattomampaan suuntaan. Myrskyillä rantautumiseen on tarjolla suojaisempia paikkoja Merisatamanrannassa.

Uimarannan länsipäähän laiturialueen ja nurmikentän risteykseen sekä rannan itäpäähän avokallioalueen reunalle tarvitaan roskakorit.

Valaistussuunnitelma

Valaistuksen pääperiaatteet ovat hyvät.

Valaistusta suunniteltaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä siihen, että valon suuntaus ja määrä mahdollistavat meren katselun myös illanhämyssä ja kuutamolla sekä puiston rantatieltä että kaduilta. Penkkien alle sijoittavien valaisimien häikäisevyys ja vandalismisuojaus on myös tutkittava huolella.

Istutussuunnitelma

Esillä olevasta aineistosta ei kovin tarkasti selviä suunnitellut kasvilajit, siksi esitämme asukkaiden toiveina seuraavaa:

Rannalla männyt olisivat kuusta luontevammat ja kestävätkin. Kuusi vaatisi kasvun suojapuuston alla suojassa auringolta ja tuulelta. Rantapuiston nykyiset kuuset ovat kuivuneita ja huonosti hoidettuja. Istutussuunnitelmaan olisi lisättävä puiston kasvien hoitosuunnitelma.

Lehtipuista hyvin saatavia olisivat rauduskoivu ja hieskoivu sekä pajut. Kotipihlaja ja ruotsinpihlaja on hyviä puita näissä oloissa - kestäviä ja kauniita. Niitä voisi olla paljon. Myös tervalepät ovat rannassa luontevia. Myös kukkivia puuryhmiä, erityisesti syreenejä, toivotaan jatkamaan Etelä-Helsingin ja rantapuistojen ketjulle ominaista ilmettä. Parhaillaan rantapuistoissa kukkivat syreenit ovat osoittautuneet kestäviksi ja voimakkaasti tunnelmaan luoviksi sekä visuaalisesti että tuoksumaailmaltaan.

Risteys kaipaa kukkivia puita ja pensaita rajaamaan tilaa Eiranranta-kadun vilkkaasti liikennöitäväksi suunnitellun katualueen ja rannan välillä. Lisäksi tarvitaan rajausta myös hiekkapoukaman ja tien välille (esim. kurttulehtiruusulla), jotta rannassa voisi istuskella rauhassa.

Yleisesti ranta-aluetta tielle voisi rajata ruotsinpihlajin tai oratuomin, jotka menestyvät karuissakin olosuhteissa.

Koristeheinät peittävät nopeasti luonnonkiviaskelmat ja laaja heinäkenttä voi näyttää roskaiselta. Esitetty ajatus edellyttää istutusalueiden parempaa rajaamista ja erilaisten heinälajikkeiden käyttöä. Heiniä voidaan rytmittää myös perennoilla (koristeheinistä mm. Piet Oudolf).

Portaiden molemmin puolin luiskiin voisi tehdä merenrantakasvi-istutuksia. Myös pyöreiden kivien väleihin sopisi istuttaa tyypillistä saariston kukkivaa flooraa: rantakukka, meriputki, merinätkelmä, maksaruohot, merisaunio, ruoholaukka, ruohokanukka tms.

Havupensasistutukset on tyyllillisesti lattea ratkaisu. Havupensaista kaikki eivät kestä suolavettä. Paikkaan soveltuisi paremmin esim. tyrnipensas. Luonnonkivilohkareet pensaikeissa vaikuttavat turhilta.

Yhteistyöterveisin,
Eteläiset kaupunginosat ry

Pia Aaltonen
puheenjohtaja

Ulla Blomberg
sihteeri

Kati Miettinen-Suominen
hallituksen jäsen